

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Nr. 88.

ANULU XXIV.

Sabiu 4/16 Novembre 1876.

Telegrafu este Duminică și Joli, la fiecare două săptămâni cu adănsul Poștii — Premiul de subscripție se face în Sabiu la expeditorii poștii, pe afară la c. r. poște cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expeditorii. Prețului subscripției pentru Sabiu este pe an 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de an 3 fl. 50. Pen-

trajecolalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe un an 8 fl. 60. Prețului de jumătate de an 4 fl. v. a. Pentru prinț. și țări străine pe an 12 1/2, anu 6 fl. Inseratele se plătesc pentru întâia oră cu 7 cr. și apoi pentru a doua oră cu 5 1/2, cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2, cr. v. a.

Nr. 2908 Scol.

Cătra Inspectoratele districtuale de școle din arhidieceza greco-orientală a Transilvaniei:

Domnulu profesor dela gimnaziulu nostru din Brasiovu Dr. Nicolau Popu a compus și tipărit unu manualu de geografă Ungariei, intitulatu: „Geografia Ungariei și Elementele de geografă generală pentru școlile populare,” și l'a asternutu consistoriului arhidieceșanu cu rogarea, că cu începutulu anulu școlasticu curentu sa se introduca în școlile noastre populare.

Consistoriulu arhidieceșanu avendu în vedere, ca manualulu acest'a în genere, atât în privința formei cât și a cuprinsului e întocmitu după recentele tempului de astăzi, ier' în specialu țiene sēma de nōuele împărțiri și arondări facute în Ungaria și Transilvania, a otaritu: că și până cându se va aprobă acest'a carte de către Venerabilulu sinodu arhidieceșanu în întielesulu statutulu organicu § 122 punctu 2, — pentru simțit'a necesitate a unui asemenea manualu, compus după cerințele știinției pedagogice didactice moderne, sa se introduca înca în anulu acest'a școlasticu în modu provisoriu pentru clasele a 3-a și a 4-a din școlile normale, respective pentru cele două despartimente superioare ale școlerulu populare cu unulu său doi invetatori.

Deci Prea onoratu Domniile Vōstre, că inspectorii districtuali de școlile confesionali, sunteti insarcinați cu executarea acestei otariri consistoriale, și anume a aduce acestu cerculariu la cunoștința invetatorilor noștri prelânga acea insarcinare, că fie-care se-si procure acest'a carte, se o foloseșca de manualu la propunerea geografiei, și în conferințele prosime se-si dea la protocolu parerile asupra ei, cari pareri apoi sa se astērna la tempulu seu aici'a.

Din ședința consistoriului arhidieceșanu, ținuta în Sibiu la 23 Octobru 1876.

Pentru Escelent'a Sea Domnulu Arhiepiscopu și Metropolitu:

Nicolau Pope'a m. p.

Arhimandritu și Vicariu arhiepiscopescu.

Correspondințe anonime.*)

în 26 Octobru 1876.

II. Ceea ce ni umple de îngrijire fatia de eventualitățile neprevădute, și ne face să cugetăm serioșu, — este mai vertosuu acea împregiurare fatală — pentru noi, ca nu avem în giurulu nostru salba de amic și sincer, n'avem unu sufletu, — căruia sa te poti increde, dela care sa poti așteptă unu micu cuvintu de mângâiere, — carele sa-ti dica în vreme de necasu celu putienu atât'a: „Audiate domnulu în diu'a necasului!” Aliații noștri cei mai de aproape — după cum s'a disu din partea noastră de atâtea ori — aru fi magiarii, dar' apoi cu ei nu mai poti stă astăzi de vorba. — Purtarea lor fatia cu noi — chiaru din punctu de vedere și din interesu magiaru luata, înca trebuie să o condamnem ori-ce omu cu mintea sanatoșă. — N'ai ce li face acestor omeni, cându ei des-

mierdati de Nemese ne respingă câtu colo, ne suspiciōneză până și în cele mai curate aspirațiuni, și nu-si afla desfatere mai placută, decâtu atunci, cându 'și potu resbună asupra noastră la ori-ce ocașione. Ce sa li faci — dicu, — deca ei în locu că sa se întielega cu noi, cu cari suntu legați prin interese comune, mai preferu a face demonstrațiuni tumultuoșe în favōrea turciloru pagani, uitandu de cele patite odinioara la Varn'a și Mohaci, întogmai precum au uitatu și de cele întemplete la Santimbru și în Câmpulu pânei, pe tempulu, cându magiarii cu românii luptau laolalta totu că unu omu, contra barbariei pagane. Deca magiarii credu, ca o Ungaria mare și tare se pōte face numai prin sugrumarea noastră națională, ceea ce e totu un'a cu desnaționalizarea noastră, începută și pusă la cale de densii în modu sistematicu, apoi tare și greu se însieła. Lasa ca voru vedea.

Multi dintre noi nu-si potu esplică, carea sa fie oare adevrat'a causa, pentru care magiarii sa ne urasca, și cu puterea ce li stă la dispozițiune — din întemplete, — sa ni faca atâtea asupra și amaraciuni?

Nu e nici tempulu nici locul aci, a ni ocupă mai largu cu această întrebare în meritu, căci atunci amu fi siliti cu istoria în mână a trece peste unu sîru lungu — lungu de ani, — și pōte a mai trage și o paralela între natur'a magiarului și a românului. Atât'a stă, ca o parte din această ura ce o au magiarii contra românilor, li-a mai remas dreptu mostenire înca de pe tempulu cându sustău referințele feudale. Caus'a adevrată de astăzi înse, carea a adusu pe magiarii acolo, că sa nu-si mai pōta cunoșce interesulu lor adevratu, sa nu mai scie distinge între amici și inimi, între aliați naturali și aliați de interese, este cu totul alt'a. Sa o spunem noi dara astfelu cum o cuprindem, după ce densii și altcum nu voru sa ni o spuna nici odată. Pe scurtu, caus'a este, căci noi de unu sîru de ani amu începutu a-i imită, și ne-amu dedatu a mai și invetiă multe dela densii. Și vedeti, magiariloru togmai acest'a nu le place.

Magiarii și respective aristocrați'a lor, petrecuse mai multe dieci de ani înbuibati, după cum ni spunu chiaru barbati lor, fără nici o ocupațiune serioșă, risipeau prin țeri străine banii cei adunati cu usurintia fără nici o truda, întogmai după cum resipe cine-va plēv'a, și astfelu neglesera apoi cu totulu cultur'a națională, cadușera și densii într'o letargia, ce sēmena fōrte multu cu somnulu celu de mōrte. Și această stare ținē tempu îndelungatu, până cându adeca a trebuitu sa vina unu St. Szechenyi și unu Nicol. Wesselényi, pentru că sa li strige la urechi cu tōta puterea cuvintulu, camu în modulu acest'a: „magiariloru desteptati-ve! națiunea vōstră a apucatu cătra prapasthia, limb'a vōstră ungușca a devenitu în patri'a ungușca limb'a servitoriloru.”

Adeca sciti, cam totu asiă după cum devenise pe acelu tempu și limb'a româna dincolo peste carpati, în principatele române, sub domnia fanariotiloru. Insusi Széchenyi, fundatorulu academiei științifice magiare, la an. 1825, întogmai că cei mai multi aristocrați magiari de pre acele tempuri abiă mai pōtea vorbi limb'a ma-

giara; ér' N. Wesselényi în opulu seu intitulatu „despre prejudeție” (Balitéletekröl) constatēza, ca magiariloru li eră rusine de limb'a lor magiara. Într'aceea cei mai multi barbati magiari, întielesera vocea apostoliloru lor naționali, începura a se desteptă; ier' românii, ori-cătu eră ei de apesati și umiliti, priveau cu sete la desteptarea ungușiloru. Românii, cari cu începutulu secolulu alu XIX, în butulu tuturoru persecuțiuniloru și asuprașiloru ce sufereau, începura a se desteptă, întielesera și ei semnele de desteptare date de unu Lazaru, unu Eliade în România, unu Petru Maioru în Transilvania, unu Cichindēlu în Banatu s. a. Românii înca începura a cunoșce farmeculu și dulcēti'a limbii lor. Mai pre scurtu disu: românii de-si apesati și lipsiti de mijloce, se încercara a imită pre magiari, în cele mai nobili și mai curate aspirațiuni.

Înca catusile nu cadușe de pe bratiile româniloru, și magiarii priveau în această desteptare naturală a româniloru, — tendințe periculōse — daco-romance. Mai pre scurtu disu: aceea ce pentru magiari eră virtute, pentru români eră vitiu eră crima, întogmai asiă, — după cum e și în dilele noastre. Și cu tōte acestea românii, de-si numai în miniatura, nu slabeau a imită pe magiari, și cu mare revna li placea a face studiu din cele ce vedeau ca facu magiarii, până cându în această școlă ne afla și anii 1848, și 49. Ani plini de evenimente mari peste totu, ier' în specie pentru noi românii ani epocali! Ocașione mai binevenită, abiă putea fi alt'a pentru magiari spre a deoblegă pe români, spre a-i castigă și a-i atrage la sine, de cum a fostu ocașionea acestui tempu. Magiarii înse acum mai multu că alta dată, se parea ca într'adinsu voiau a instraină pe români, pare ca cu voi'a se sileau a mână ap'a pe mōr'a adversariloru lor. Se pōte ca pentru noi românii, sa fie fostu acest'a, o lucrare a providinței divine. Românii și în acestu tempu petreceau cu mare atentiune totu pasii magiariloru, și desteptarea lor națională în mare parte au sa o multiamēșca și de asta dată și magiariloru. Sa trecem acum și peste cele petrecute în anii 1848 și 49, precum și peste o descriere mai detaliată a procedurii duse în acestu tempu cătra naționalități și în specie cătra români, căci evenimintele acestor ani și de altmintrea au devenitu proprietatea istoriei. Ajunga atât'a deocamdata, ca multi dintre cei mai alesi barbati magiari, s'au espri-matu și pân' acum nu odată, ca a fostu mare dauna și unu pecatu neiertatu, pentru atât'a versare de sânge ce s'a versatu fără nici unu folos, în acelu nefericitu resbelu civilu. Cu mare intristare trebuie să ni aducem aci aminte, ca noi nici până astăzi n'avem înca istoria acelor ani. Atât'a materialu pretiosu pentru istoria româniloru mai jace și astăzi risipitu și neadunatu! Cându vremu sa aflăm ce-va despre nefericit'a revoluțiune a lui Horea, ni vedem siliti a alergă adi la scriitorii magiari, la unu Szilágyi și Teleky. Sa ne ferēșca Ddieu, că sa nu o patim totu asiă și cu istoria aniloru 1848 și 49, că apoi sucesorii noștri sa fie siliti a studiă evenimintele acestor ani numai din istoriile lui Kővári și Horváth Mihály.

Dar' sa revenim la obiectu. Sa

vedem ce facura magiarii și mai târziu sub asiă numitul sistem absolutisticu? Vediendu ei ca rol'a politică li s'a smulsu acum din mâni, se pusera pe terenulu negatiunei, se apucara de cultur'a literaturii lor, și formara societăți și reuniuni, versara sume imense pentru scopurile culturale, încătu literatur'a magiara a înaintatu acum într'unu deceniu, mai multu decâtu alta dată într'unu secolu întregu. Ce facura românii și sub acestu tempu? Se încercara și asta dată a imită pre magiari după marginile lor poteri; și formara și ei o asociațiune pentru cultur'a poporulu român, și înmultira și ei diariile, și ce e și mai demnu de însemnatu: introdușera literile latine, atât pentru ca aceste litere corespondu geniulu limbii române, cât și pentru că sa usioreze calea și sa dea ocașione naționiloru sorori a li pōtea cunoșce limb'a mai cu înlesnire, mai cugetandu românii, ca prin această înca aru mai pōtea fi scutiti chiaru și de atâtea suspiciōnari nedrepte, și le-aru mai închide gurele cele rele, la multi nechiamati, cari îi suspiciōneză totu mereu, cumca ei, românii, gravitēza cătra slavi, respective cătra muscali. Ei dar' sa vedeti, nici asiă nu e bine. Noi ne-amu datu totu mai multu silinția a imită pe magiari, ér' ei togmai pentru această imitare, totu mai multu ne-au uritu, până cându ni spusera în fatia, ca poporulu român e bunu, e supusu și ascultatoriu, numai improprietăți lor de carturari, inteliginția, aceea e rea, e impertinentă și nesupusa.

Diarele magiare suntu pline de asemenea invinuri; — ier' persecuțiunea limbii noastre nu se mai face acum în ascunsu, pe sub mână, ea se face pe fatia și după sistem, seu după cum 'mi spunea ore-cine mai de unadi, după metru.

Diarele magiare ni spunu ce e dreptu și acum ceea ce noi prea bine șcim și li-amu și spus'o de atâtea ori, — ni spunu, — ca noi avem laolalta interese comune, și ca pre noi cu deosebire ne léga strinsu aceste interese în caus'a orientală, a cărei deslegare, ori câtu se tragana totu are se fia cându-va deslegată. — Bine, dar' apoi cum se întielegem noi comuniunea acestor interese, — cându noi la tōta ocașionea simțim lovirile — lor cele aspre? — Cum? — cându de câte ori noi ne deschidem gur'a prin representațiunile comitatense, — pretendiendu fia și numai câte o esplicare de lege în limb'a noastră, magiarii ne resbundu „ducetive la Bucuresci, — acolo e locul pentru limb'a vōstră.”

Cine vrē se afle mai de aproape — cum întielegu magiarii noștri interesele noastre comune — cu densii, — plece prin Transilvania crucisuu, și sa se oprēșca la Dev'a, — seu deca-i place, trēca și mai departe prin ținutele cu majoritatea locuitoriloru români și se va convinge. — Ei, — dar' ce vorbesc eu de majoritate? În ofi-cii de susu până josu — românii facu minoritate, și înca ce mai minoritate! în representațiunile comitatense în minoritate, — cu unu cuvintu unde patri'a împarte vre-unu favoru — se sciti a priori ca acolo românulu e totu în minoritate. Bine, dar' apoi unde e majoritatea noastră? — Eata unde: La platirea birulu suntem în majoritate, de câte ori se vendu vitele și

*) Vedi nr. 86.

straiete poporului pe calea executivului, acolo românul e în majoritate, la facerea drumurilor și a podurilor, — la assemblări — la înrolarea junilor la militia s. a. totu pe românul 'lu vedi formându majoritatea. — Poftim interes comune! —

Sa lasam înse toate acestea la o parte, — sa nu ne încercăm a mai lua la o analiza inca și interesele comune, — căci ele într'adeveru aru trebuî sa fie comune. — Comune înse — în sensul ce ni lu dictéza împregiurările, trecutul și viitorul patriei noastre comune. — Ajungane atât'a, — ca de si cu dorere, — noi cunoscemu de ajunsu cauzele — pentru cari ne urescu pe noi magiari. Ne urescu — pentru ca i imităm pe calea culturala; — ne urescu pentru ca ne iubim limb'a noastră întogmai precum și iubesc și ei pe a loru, ne iubim patri'a întogmai că si densii; în fine ne urescu — pentru ca precum le place lor a fi și a rămâne, a trăi și a muri că magiari, — întogmai asi'a ne place și noue a rămâne și a trăi numai că români în vecii vecilor.

Lipsiti de amici, — parasiți de aceia, cu cari amu dorî din inima a trăi în cea mai strinsa legatura fratiasca, cu îngrijire serioasă cautăm în fat'a viitorului ce se pare a ascunde astadi în sine mari lucruri, dar suntem linișciti în sufletele noastre. — Anonimulu.

În diet'a Ungariei redeschisa, E. Simonyi a interpelatu pre ministeriu despre situatiunea Ungariei fatia cu cestiunea orientala.

Se dice ca contele Andrassy este bolnavu. — În dilele trecute contele a pierdu pre mama-sea contess'a Etelca Andrassy prin mórte.

Unu feliu de ilustratiune la pasulu din enunciatu imperatului rusescu ce se referesce la bravur'a serbiloru aflăm si în „Corespondenti'a politica“. Unu corespondentu scrie acestei foi:

Procederea Serbiei, ale cărei trupe au parasitu în modu lasiu

„Ioanu Bratianu și Carolu de Hohenzollern.“

(Reminiscenție din 1866.)

Reproducem din „Eletképek“ Nr. 132 și 133 următoarea descriere interesanta despre d. Bratianu:

(y) Celu-ce trage la îndoiéla cuprinsulu acestoru sire, tramitia-si secretariulu la mine, căru'a 'i potu aretá diarele mele din 1866. Suntu însemnate acolo cu scrisóre camu vechia toate datele cari le enarezu aci mai pe largu.

În dilele lui Aprile a acelu anu, în care la 14 Iuniu s'a defacutu Prussia de aliant'a din Frankfurt, si a eruptu resbelulu în contra Austriei, se facea vorba între noi la table-d'hote în „Reichenberger Hof“, în Düsseldorf, ca la otelulu nou de lângă calea ferata aru fi descalecatu unu principe Cantacuzenu cu o deputatiune, carea aru avé scopulu a oferî tronulu vacantu alu Romaniei unui principe de Hohenzollern. Înse se dicea ca deputatiunea n'a capetatu audiinta decâtu în castelulu de venatu ce jace în mijloculu pomposului parcu de lângă Düsseldorf alu betránului principe Antoniu Hohenzollern-Sigmaringen.

Cu finea lui Aprile atâtu de curatu erá inca orizontele politicu, încátu nime nu puté prevedé resbelulu ce preste 4—5 septamâni a eruptu si inca plane între Prussia și Austria, cu toate ca acolo s'idea între noi la mésa unu majoru prussianu, unu principe de Rinu și totu-odata membru alu senatului, unu deputatu ultramontanu din Berlinu, bá si chiaru locutiitoriulu civilu alu districtului Düsseldorf. Decí dupa placu faceam la glu-

pe voluntarii rusesci ce luptau eroicesce, e condamnata din toate părțile în modulu celu mai aspru. Se audu dejá strigări cari transpira si prin pressa: pre ce basa s'a încumetatu Serbi'a sa declare resbelulu, fără armate, numai cu militia lasie, contra consiliului imperatului rusescu si a guvernului seu, comptandu numai pe sosirea voluntarilor rusesci, pe cari i a trasu apoi pe la spate în perire. Fiii Rusiei si-au versatu sângele lor pentru o cauza fără sperantia, cei mai nobili luptatori cadiura parasiți în modu lasiu de aceia pentru cari s'au jertfitu. „Redati-ne pe fiii nostri“, esclama o fóia mare si acést'a vorbesce multor'a din anima. Pe câtu de tare se radica valurile simpatiei si consentimentului pentru crestini din Balcanu, pe câtu de gat'a e poporul rusescu a sarí la primulu semnu alu monarhului seu în lupta pentru a aperá drepturile fratiloru inruditi, pre atâtu de mare e si dispretiulu contra Serbiei, care insasi e vin'a rusinei sale si acum se încérca a suspitiuná pe salvatoriulu seu rusescu. Amaru este tonulu ce transpira prin toate corespondențiile foiloru rusesci din Serbi'a si trista este aparentia, ca militiele serbesci pentru a-si puté realisá mai usioru fug'a au macelaritu de repetite ori în modu sperjuru, pe oficerii lor rusesci cari ii provocasera în luptele din urma la resistenta. E unu faptu notoricu, ca pe aici s'au potutu sustiené dile întregi faim'a, ca Cernaieff aru ficaditu strapunsu de Nicolici si ca a fostu de lipsa o declaratiune oficiala din partea lui Ristici pentru a dementi acést'a faima. Între poporulu rusescu si Serbi'a comuniunea e pe multu tempu sfasiata în dóue si se audu pretotindenea voci ca Cernaieff si voluntarii sa se reintórca câtu de curendu.

Aratandu-se amicitia rusésca cam neconstanta se nascocescu acum feliu de povesti despre armate subsidiari din Itali'a, pentru a calma pe poporulu intaritat. O astfelu de poveste istoriscesce unu corespondentu la „Köln. Ztg.“ din Belgradu:

O scire destépta în Belgradu o

me despre stramutarea temporiloru, carea ni aréta ca dejá nu se mai întemeiéza tronuri pentru principi, ci se prindu principi pentru tronuri.

La 2 Maiu, dupa datina, m'amu prezentatu la prândiulu socialu si m'amu asociatu óspetiloru stabili, cari pe mine me numerau între densii, ier' deadrépta mea remasese unu locu golu. Sub decursulu prândiului se ocupá si acestu scaunu.

Unu barbatu se asiedia lângă mine, de statura mijlocia, subtire, cu unu esterioru fórte modestu, înse imbracatu cu elegantiá nedisputavera, unu omu, care se vedé ca e din societatea înalta, care numai decâtu se observá ca nu este nici commis voyageur nici proprietariu prusianu. Poté fi camu de 40 de ani, camu plesiu în crescetu, ce nu-i stá chiaru reu, cu barb'a tunsá imbinata cu mustetiele ce i acopereau bazele, si cu unu nasu asiá disu aristocraticu. Inca si mai aristocratice i se pareau nervosele-i mánútie pe cându-si sorbia cu repediune sup'a.

L'amu imbiatu cu pescele ce ni erá pusu înainte.

Mi-a multiamitu cu curtoasia în limb'a franceza.

Ah! asiá dara n'amu gresitu cugetaiu — elu este parisianu.

Incepuramu a conversá. Vorbiamu de Parisu. 'Lu cunoscea pâna la minutii. În decursulu conversarei i-amu spusu ca nu sum din Germani'a, ci magiaru. Mi-a respunsu cumca chiaru asiá cunósce Ungari'a cá pe patri'a sea, carea este vecina cu ea, pe Romani'a. Mirare! va se dica din partea mea.

Cugetamu ca lucru fórte diplomaticu decumva dicu: Ah! asiá dara dt'a esti din

mare intaritare. Unu majoru Bussoni insarcinatu de generalulu italianu Canzio, ginerele lui Garibaldi, a sositu aici pentru a negociá cu guvernulu serbescu pentru unu corpu subsidiaru de voluntari italieni. Dóue mii de voluntari aru sosi numai decâtu si maiorulu Bussoni cere dela guvernulu serbescu sa pórté numai spesele de drumu pentru acést'a armata de voluntari.

Dupa cuventarea Tiarului rostita în Moscova*) va fi de interesu a înregistrá următoarele telegrame:

Petersburg 14 Novembre. Jurnalulu din St. Petersburg publica unu cerculariu alu lui Gorciacoff, prin care se încunoscintéza mobilisarea unei părți din armata si accentuéza, ca imperatulu nu voiesce resbelulu si încátu se póte 'lu va evitá, dara este resolutu a vedé în Turki'a realizate si garantate de ajunsu principiile de dreptate recunoscute de Europ'a întregá cá necesarie.

Petersburg 14. Invalidulu publica o ordinatiune imperatésca despre formarea a siese corpuri din divisiunile statiunate în districtele militare Odess'a, Charkov si Kiev. Sub comanda superióra a marelui principe Nicolau, fratele Tiarului, se va formá o armata activa din patru corpuri.

Belgradu 14 Novembre. Se astépta în totu momentulu reinnoirea ostilitatiloru, de óre-ce nu se potu intruni asup'r'a liniei de demarcatiune. Spre Cladov'a suntu eirigiate trupe, se dice, ca sa dea mân'a cu cele romanesci (?). Din Petersburg s'a respanditu faima ca unu nou ultimatu are sa urmeze prin care Russi'a va pretinde dela turci a evacúá Djunisulu numai decâtu.

Alta scire vorbiá despre intreruperea armistitiului din partea Bazibozuciloru.

Imperatulu Wilhelm ne a indigitatu degiá în cuventulu seu de tron pe ce base slabe stá multu ladata aliantia a celor trei imperati dela nordu. Acumu vine si imperatulu tuturor rusiloru, tiarulu Alesandru, si da acestei aliantie faimóse ultim'a lovitura. În calatori'a sea din Livadi'a către Petersburg imperatulu

*) Vedi mai la vale.

suit'a lui Ioanu Cantacuzenu? Eu înse asiá sciu cumca acél'a a descalecatu la „Hotel du Nord.“

Românulu numai acum'a se uita la mine, si suridiendu 'mi dise: „Eu numai din nume cunosce pe principele. Numele meu este Ioanu Bratianu.“ Si apoi cu o sinceritate surprindetóre continuá: „Noi pentru acea amu venitu cá se rogámu pe principele Carolu sa ni fia suveranu.“ Ier' dupa acést'a a continuatu mâncarea în linisce si-a tacutu, ier' pe mine m'a lasatu la îndoiéla ca dintre deputatiunile din „Hotel du Nord“ si „Reichenberger Hof“ care este cea adeverata?

Eramu dejá la friptura fără cá se fi mai reluat firulu vorbirei, si deodata se ivesce în usia unu oficeru, la vedere de rangu înaltu, cu uniforma rosia cá raculu, cu o paleria franceza turtita decorata în abundantia cu fire de aur, dar' incinsu cu o sabia civila de gala.

Cum 'lu vedéu Bratianu, numai decâtu se scolá, 'lu salutá cu curtoasia, si la momentu se indepartara.

Eu inca numai decâtu comunicaiu societáției celea audite, si fiindu óspetariulu chiaru de fatia 'lu întrebaramu ca: cine se fia omulu acelu rosii? Ni respunse, cumca adi diminiéti'a s'a inscriu în cartea óspetiloru cá Dr. Davila, suditu francesu din Bucuresci, si ca este uniculu concomitentulu alu „principelui“ Bratianu, care afara de acést'a numai unu servitoriu a mai adusu cu sine. Ambii, — dar' în uniforma numai doctorulu, — au mersu adi la 10 óre la castelulu de venatu, si pe tempulu prândiului s'au si rentorsu.

O curiositate generala cuprinse pe in-

Alesandru oprinduse în Moseva a primitu la 11 Novembre n. nobilimea si reprezentanti'a acestei cetáti. La manifestatiunile ei politice imperatulu a respunsu într'unu limbagiu care fiindu destulu de lamuritu nu mai are lipsa de nici unu comentariu.

„Ve multiemescu dloru — dise imperatulu Alesandru cu acést'a ocaziune — pentru sentimintele ce a-ti voitu a mi le esprimá din ans'a relatiuniloru politice actuali cari astadi suntu mai chiarificate. Dvóstra sciti degia, ca Turki'a a cedatu pretentiuniloru mele relativu la încheierea grabnica a unui armistitiu pentru a se pune capetu macelariloru fără de nici unu folosu în Serbi'a si Muntenegru. Muntenegrinii s'au aretatu în acést'a lupta neegala eroi adeverati cá totudéun'a. Dorere ca despre serbinu putemu dice totu asemenea cu toate ca printre sirurile serbiloru au fostu voluntari de ai nostri, dintre cari multi si-au versatu sângele pentru caus'a slaviloru. Sciu, ca întregá Russi'a participa în modulu celu mai viu împreuna cu mine la suferintiele fratiloru nostri de o credintia si de unu sânge. Dar mai scumpe suntu pentru mine adeveratele interese ale Rusiei. A-si vrea sa cratiu pâna la estremitate sângele rusesc. Acést'a este caus'a pentru care m'amu straduitu si me voi stradui se obtienu pe cale pacifica o ameliorare factica în starea tuturor crestiniiloru din orientu. În dilele cele mai de aprópe se incepu în Constantinople între reprezentanti celoru síese puteri mari negociárele pentru statorirea conditiuniloru de pace. Cea mai scumpa dorintia a mea este de a stabili între toti o armonia. Déca insa nu vomu puté ajunge la acestu acord si vomu vedé ca nu putemu dobandi astfelu de garantii cari suntu realisarea acelor lucruri cele pretindemu cu dreptu dela Pórta, atunci avem firm'a vointia de a lucrá independentu si sum convinsu ca în casulu acést'a tota Russi'a va urmá glasului meu, déca voi aflá de lipsa si déca va reclamá onórea Rusiei. De asemenea sum convinsu ca

trég'a societate, cându iéta vine unu ángeru aperiatoriu în persón'a bunului betránu — judele de pace F. care de atunci póte a fi moritu. De regula venea cá se-si iée caféu'a în societatea noastră. Pe elu 'lu considerau de mân'a drépta a betránului principe Antoniu, avea intrare libera la castelulu de venatu, si toate busunariile i erau pline de faima dela curte si din cetate.

Elu ne afidá, cumca Bratianu într'adeveru este principe, cumca principele betránu l'a primitu cu afabilitate, dar' cumca aru fi declaratu categoricu, ca nici cându nu se va invoí cá vr'unulu dintre fii sei se primésca vr'unu tron, pentru-ca si elu, suveranulu de odinóra, a abdisu, si Hohenzollern-Sigmaringenu de voia buna l'a datu Prusiei. Elu scie mai bine „cátu consta o astfelu de gluma.“ Mai bine se fia omulu privathieru avutu decatu principe seracu. Înse — continua betránulu jude de pace — români s'au folositu de totu felii de capacitári, si principele Carolu e pusu pe gânduri astfelu, încátu în fine s'au aflu de bine cá se mérga Carolu la Berlinu si se întrebe pe Bismark ce cugeta elu despre tréb'a acést'a? pentru ca cine scie, óre sferitululu acést'a nu involve motive mai adence, si óre nu lucréza aici mân'a Prusiei si a Rusiei? Ajunge, ca înainte de acést'a cu o septamâna a respinsu pe Cantacuzenu, pentru ca venise numai în numele seu fără vr'o recomandatiune. Înse „principele“ Bratianu asiá se vede este bine recomandat. — Ié-ra-si tableau!

La 3 Maiu amu venitu la table d'hote la 1¼ óra. Bratianu erá dejá acolo. Ne agraitu de nime a vorbitu totu asiá de amicalu cá eri. Dicea ca Düsseldorfulu — acestu

Moscva va premerge cu esemplu bunu cá totudéun'a. Ddiu se ne ajute sa ne putem implini sant'a chiamare."

Aceste cuvinte ale imperatului rusescu n'au lipsitu a face o adenca impressiune asupr'a tuturor cercurilor politice.

La 9 Novembre lordulu Beaconsfield (Disraeli) dechiarase la unu banchetu ca Angli'a este gat'a a luptá dupa proruperea resbelului pâna ce se va satisface dreptatea. Curendu dupa acést'a demonstratiune englesa in favorulu tractatului de Parisu, urmá la 11 Novembre in Moscva semnificativa enuncciatiune a imperatului rusescu Alexandru ce o reproduseramú mai susu, cá contrademonstratiune.

"Principele pácei", dice „P.Ll.“ din acestu incidentu, a intrecutu pe lordulu Beaconsfield. Premierulu Angliei a amerintiatiu numai o data, ér tiarulu de dóue ori in dóue discursuri dife-rite! Vorbaréti'a tiariloru e totudéun'a unu semnureu si prevestesce nenoro-cire — intrebarea e numai p e n t r u cine. Cátu pentru chiaritate enuncciatiunile tiarului nu au lasatu nimicu de doritu si asiá e bine. E bine cá Europ'a sa nu fia surprinsa prin unu evenimentu, la care si asiá e cam pregatita. Cine ne póte spune, déca distanti'a dela cuvintele imperatului rusescu pâna la dechiararea formale a resbelului e mai mare decâtu dela aliánti'a de pace a celor 3 imperati ce s'a confirmatu de repetite ori, pâna la cuvintele amerintiátore de eri. Suntú ómeni cari ne inspaimentandu-se de aceste amerintiári credú ca tiarului i va fi mai usóru a fi credinciosu aliántiei celor 3 imperati decâtu a realisá promissiunea data in Moscva care invólva o calcare a pácei. Tiarulu e indulgentu si póte se va multiamí mai bine cu unu succesu parutu ce va obtiené la conferintiá decâtu sa se arunce in casualitatiile unui resbelu mare — dara sa nu ne încelámu asupr'a situatiunei grave. Tiarulu s'a engagiatu prin persón'a sea in modu de totu ingrigitoriu prea departe pentru resbelu si aru fi o minune cându Russi'a diplomaticesce aru bate de retragere. Dara e nici sperantiá ca puterile voru fi aplecate a cladí poduri de auru pe sém'a inimicului pácei europene. Déca garantiile, dela cari aterna tiarulu conservarea pácei aru consiste

„orasu de gradini i fôrte place, cu deosebire vér'a póte va fi fôrte frumosu. A cercetatu si cele dóue espusetiuni, si le-a aflatu ca suntú „pas mal.“ Cându in discursu 'lu titulámu per „altesse“ se para a nu reflectá la acést'a.

Spunendu-i precum audisemu, cum ca betránulu principe li denegá categorice in voirea: „Dreptu e 'mi respunse — ca lucrurile nu stau pré bine, inse Carolu a caletoritu inca eri la Berlinu, asceptámu se vedemu ce va otári Bismark.“

'Lu intrebámu — sondámu — ce tiene despre Ungari'a si despre partitele ei? A datu din umeri, si intrebá: ce tréba are elu cu Ungari'a?

Eu i-amu vorbitu de tóte, despre convenirea intereselor române si magiare despre identitatea tendintiloru etc. „Eh! dise noi cu magiarii nici perdemu nici câscigámu ceva. Pe toti 'i cunoscú, pe cei de acasa si pe cei din strainatate. Fratele meu Dimitrie*) in 1848 a fostu tramisu la Ardealu, cá se „rallir“eze miscárilu române cu magiarii. A patitu-o cu ei. Eu de atunci amu fostu de multe ori in Ungari'a, amu vorbitu cu Deak alu d-vóstra si cu vechii conserva-

*) Dimitrie Bratianu nascutu la 1818 a luatú parte activa la miscamintele românilu din 1848 la 1849 a fugitu in Transilvani'a de naintea rusiloru si in 1855 la Londonu, unde a facutu astfelu de influentiá asupr'a lui Palmerston, încátu caus'a romána a si venitu inaintea parlamentulu. A scrisu multu in limb'a englesa, iér in 1857 reintorcându-se in patria a fostu tramisu la congresulu din Parisu.

in ocupatiunea de teritórie turcesci, atunci nu se póte presupune ca puterile conservative voru stá rusiloru la dispositiune. La astfelu de „garantii“ nu este altu respunsu decâtu: vine si le ia! Dupa tóte aceste convenirea conferintié se pare fôrte problematica si déca aru si convení nu vomu comptá la o activitate fecunda din partea ei. Cându — abstragendu de Turci'a — dóue dintre puterile conferentiali vinu la mész'a verde cá contrari declarati si pregatiti de resbelu, atunci ori-ce munca de pace e zedar-nica din capulu loculu. Cú tóte aceste Europ'a are tóta caus'a se fia recunoscatóre imperatului rusescu pentru limbagiulu nereservatu. Acum a strabatutu o chiaritate in situatiune si fia care cabinetu scie unde are sa se posteze. Sa sperámu ca si guvernulu nostru esternu si-a alesu déjà positiunea. „Neutralitatea cu mâna libera séu adversitate decisa contr'a Rusiei — despre acést'a nu voimú a discutá in acestu momentu. Numai un'a ni se pare fára indoiala: in aliánti'a celoru trei imperati — dupa ce imperatulu Alesandru, fára de a mai aminti de acést'a aliántia vorbindu numai de pretensiunile sele si punendu-ne in perspectiva actiunea sea „independenta“, déca aceste pretensiuni nu se voru realisá — in aliánti'a celoru trei imperati, dicemu, nu póte fi nici cându vr'unu locu pentru noi. Acum s'a inlaturatu si fictiunea din urma si aliántiei i-a esitu sufletulu. Austro-Ungari'a are consciinti'a linistita de a fi pastratu credintiá pâna in momentulu din urma, de-si a vedutu cu ochi deschisi ca la spatele sele s'a jocatú unu jocu falsu. Fictiunea e terminata si realitatea se apropria de noi cu pretensiuni grele.

„Cátu suntú de serióse enuncciatiunile imperatului rusescu, totusi nu li lipsesce si unu momentu comicu séu celu putienu tragi-comicu. Intielegemu distinsulu dispretiu cu care vorbesce tiarulu despre vitezi'a serbiloru. Cine are pagub'a, are si batjocur'a, sermanii serbi cari au fostu mânati in resbelu prin perfidi'a rusésca, trebuie sa sufere cum i inferéza sublimulu loru protectoru de lasi si cum i regaléza cu o prea gratiósá lovitura de picioru!

„Iér' in strainatate amu vorbitu destulu cu Kossuth si Klapka. Lasati-me in pace.“

„Magiarii suntú o „natiune de magnati“ sciu domni, dar' la politica nu se pricepu si eu atátu mai putienu se pricepu la politic'a Européna. Pe austriaci, cá totudéun'a si acum'a i voru invinge, inee nu voru câscigápe pe nationalitátile nemagiare, apoi acelea suntú 14 milliône fatia de 6. Este in contr'a naturei loru a respectá si la alti nationalitátele si dreptulu. In partea acést'a ei suntú pré superbi, dispretiutori si inpetriti si apoi numai spre daun'a loru. Dealtmintrea, precum diseu, ce ni pasa nóue de magiarii? Noi stámu sub scutulú poteriloru mari.“

Tóte obiectiunile mele, inca dóra si pré vehemente remasera zadarnice. La motivele mele aduse din punctu de vedere magiaru tacea cu o suprematia dispretiutoriá, parca aru dice: „mai bine le sciu eu acelea, si inca din esperintiá.“ In fine 'mi dise: „Bine bine! concedu cum-ca compatrioti d-tale sciu domni, dar', cum-ca óre sciu ei si guverná numai atunci voru documentá déca li se va dá ocaziune. Si poftescú se scie, dar' eu si pâna atunci mergu mai departe pe calea care mie mi se pare mai sigura.“

Si cu acestea 'mi strinse mân'a amicalu, si se sculá dela mésa, pâna cându eu inca mai remaseiu siedindu.

(Va urmá.)

Noi intielegemu amaraciunea Majestá-tiei Sele, ea provine din o desamagire mare. Calcululu rusescu érá altulu; armat'a russo-serbésca avé sa realiseze in resbelu aceea ce sublimulu protectoru aru fi sanctiunatu dupa aceea pe cale pacifica si lucrurile s'au intemplatú esentialminte altmintrea. Dara si acést'a nereservatiune in limbagiulu tiarului 'si are partea sea cea buna. Serbii voru scí acum, ca protectorulu loru dela Neva i considera numai cá proviantu pentru tunuri si déca nu suntú lipsiti de ori-ce sentiu de onóre si nu suntú orbi pentru interesele loru vitali atunci voru scí, de ce au sa se tiena de aci inainte. Si limbagiulu tiarului cuprinde o indigitare chiaru pentru toti slavii meridionali in genere; eliberatorulu rusescu e unu domnu cu totulu brutalu, déca lucrurile nu mergu bino si e unu amicu cumplitu cându lu favoresce noroculu.“

Din viéti'a scolastica.

(Urmare.)

In 17 Augustu diminéti'a s'au tienutu de cátra Rev. D. Protopopu, Iosifu Baracu, insocitu de mai multi preoti in biseric'a St. Nicolae liturgia cu rugaciuni pentru sanetatea si indelung'a viétiá a Escelentiei Sele domnului Archiepiscopu si Metropolitu, **Mironu Romanul**. La servitiulu divinú din acést'a di, diu'a onomastica a dlui metropolitu, au luatú parte toti invetiatorii dela acestu cursu.

Materialulu prescisu s'au desfasuratu dapa program'a de mai susu in modulu urmatoriu:

I. Computulu.

S'au propusu:

1. Unimea, numerulu, numirea numeriloru, sistemulu decadicu, ceteria, scrierea numeriloru mari; cele patru operatiuni cu numeri nenumiti. S'au facutu exercitiu practice.

2. Sistemulu metricu, mesurile de lungime, surfetie, de capacitate si pondi; desfacerea, reducerea. Exercitiu practice.

3. Frángerile decimali, cele patru operatiuni cu frángeri decimali, si cu numiri metrice. Exercitiu practice.

4. Mesurarea lungimiloru. Exercitiu practice: S'au mesuratu marginile unoru suprafetie patrute (desemnate pe tabla) de diverse lungimi, marginile unoru suprafetie patrute (desemnate pe tabla) de asemenea lungimi.

S'au mesuratu marginile tablei scólei, mesei s. a. S'au calculatu marginile unei gradini (desemnate pe tabla in miniatura), s'au cautatu si s'au aflatu numerulu stelpiloru de stoboru receruti dupa distanti'a data. S'au calculatu, apoi s'au probatu cu metrulu lungimea sfórei, cu care fu legata preste mijlocu crucisiu o cutie s. a.

5. Mesurarea suprafetiloru.

Exercitiu practice: S'au mesuratu suprafetie patrute si triunghiulate (desemnate pe tabla.) S'au mesuratu suprafati'a tablei de scóla. S'au mesuratu suprafati'a unei gradini (desemnate pe tabla in miniatura) si marimea parcelorlu destinate pentru scóla de pomi, gradin'a de pomi, legume, loculu pentru cereale s. a.

II. Limb'a materna.

S'au propusu:

1. Vorbirea, cuvintele, silabele, sonorile vorbirei, literele — preste totu. S'au facutu exercitiu practice.

2. In deosebi: despre vocali si feliulu lorú, despre consonante si feliulu lorú. Alfabetulu cu semne. Silabele si feliulu lorú; desfacerea cuvintelorlu in silabe dupa pronuncciare si dupa intielesu. Exercitiu practice.

3. Cunóscerea pártiloru cuvintulu. Substantivulu, intielesulu substantivulu, genulu substantiveloru,

numerulu substantiveloru, declinarea substantiveloru; adjectivulu; verbulu, intielesulu, form'a persónelorlu si numerulu, formele tempulu. Exercitiu practice.

4. Propositiunea, intielesulu propositiunei, pártile propositiunei, cuprinsulu propositiuniloru. Exercitiu practice.

5. Teme asupr'a sonoriloru, silabeloru, substantivulu, adjectivulu, verbulu, propositiune.

S'au facutu exercitiu practice in esplicarea si lucrarea temelor 1—127 din manualulu „Teme pentru invetiamentulu limbei române in clasele inferióre ale scólei populare“, intocmitu de conducatoriulu si tiparitu in acestu anu.

III. Instituirea gradinei de scóla.

S'au propusu:

I. Despre plante preste totu.

1. Tiesetur'a plantelorú.

Celul'a, vasele, materi'a celulara, tiesetur'a celulara.

S'au aretatu cu microscopulu: mucigaiu latiosu de pâne, mucigaiu verde, mäsga verde de pe marginea vasulu cu apa statuta, drojdii; maduva de socu; fasióra de lemnu de bradu, de fóia de oleandru s. a.

S'au aretatu cu lup'a: muschi, bureti s. a.

2. Formarea plantelorú.

a) grauntiulu, rad-cin'a, trupin'a.

S'au aretatu cu lup'a bobu de fasolie despacata in dóue, si s'au distinsu la elu: nodulu odraslei, firulu radecinei si alu cotorulu apoi cotiledonele; s'au aretatu asemenea taiatu preste nodulu odraslei bonu de cucuruz, grauntiu de gráu si grauntie de alte monocotiledone.

S'au aratatu bóbe de fasolie semenate de o septamana, cu cotiledonele desfacute, radecin'a esita dintre cotiledone, vrejulu lungitu si mugurulu continuativu desvoltandu-se intre dóue foitie.

S'au aretatu o colectiune de radecini: fibróse: — de cucuruz, secara, gráu, cépa s. a. — conice: de morcovu, patranjelu s. a. — rotunde: de ridichia de iérna s. a. — lemnóse: de agrisiu, prunu s. a.

S'au aretatu o colectiune de trupine: neinsemnate: de cépa, gulii, cartofi, margaritarelu s. a. — tievóse: paiu de cânepa, secara, gráu s. a. — cotoru: de flórea sórelui, palari'a cuculu s. a. — batiu: de alunu, agrisiu, prunu teneru s. a. — lemnu de trupina: de prunu crescutu, meru, rechita s. a.

b) Structur'a interióra a trupinei; trupin'a monocotiledonelorú, trupin'a dicotiledonelorú.

S'au aratatu cu lup'a o bucata de rogozu (papura) taiata curmedisiu, si alt'a taiata in dóue dealungulu, o bucata de trestia spaniola asemenea taiata; bucáti taiate cá cele de susu de lemnu de: meru, peru s. a.

c) Mugurulu.

S'au aretatu ramurele de ribisu, castanu selbaticu s. a. — cu muguri capitali si laturasi.

S'au privitu cu lup'a muguri de ribisu taiati dealungulu, si s'au aretatu, cum erau formati din câte unu manunchiu de fibre celulare (vase), cum stau asiediate foitiile lorú in fasie, si cum le stá redicatu in susu coltiulu continuativu.

d) Foile, feliulu lorú, formele lorú si pusetiunea lorú.

S'au aretatu foi de odrasla (cotiledone), foi de fasia (de ale muguriloru), o colectiune de foi de frundie simple: de iérba, crinu galbinu, cucuruz; de dudu, persecu, ceresiu, salcia, vitia, gutuiu, smochinu, portocalu lemáiu, ulmu, fagu s. a. compuse: de acatiu, frasinu, castanu selbaticu, nucu, mazerichia, rosariu s. a. — apoi foi de flori.

S'au esplicatu formele foilorlu si desemnandu pe tabla in linii drepte: figur'a lancei, bas'a elipsei, bas'a ini-

mei, rinichiului; s'au desemnatu liniile incoavate cele de lipsa in giurulu acestora base.

S'au aratatu, cum se taie din chartia colorata foi de salce, jale, socu, còcaze, teiu s. a. cum sa le lipésca pe harthia alba.

S'au aratatu mai multe modele de foi de diferite forme, precum si modele de alte figuri geometrice in linii — desemnate, taiate si lipite pe harthia de elevii conducatorului. (Acestea, cá impulsu la scòla de lucru.)

e) Flòrea si pàrtile ei.

S'au aratatu o colectiune de flori de: palari'a cucului, mure, ridichi, fuchtia, macu, sugelu, fasole s. a.

S'au taiatu dealungulu boboci, si s'au aratatu cu lup'a foile potirului, corònei, staminiloru si pistilului (ori pistileloru).

S'au desfacutu apoi deosebite flori si s'au aretatu potirulu (la care 'lu avéu), foile corònei, staminii, pistilulu ori pistilele cu ouarele lor.

S'au aratatu cu lup'a stamini cu anterele crescute si desfacute, s'au aplicatu misiunea lor, si ca taiandu staminii necopti ai unei flori, nu se potu formá in aceeași semintie frugifere; apoi ca prin aplecarea antere-lor cu polii copti dela o flòre nobila asuprà pistilului unei'a de același soi, dar' simpla, se voru inobilitá semintiele cestei din urma s. a.

f) Fructulu.

S'au aretatu o colectiune de fructe si sementie de meru, peru, murariu, ridiche, fasole, cucurazu, castanu, fagu, stejaru, frasinu, paltinu s. a.

3. Viéti'a plantelor.

Semnele de viéti'a plantelor; nutrirea plantelor; lucrarea celulelor; mijlócele de nutrimentu ale plantelor; influinti'a caldurei si luminei (despre aeru si apa se vorbise la mijlócele de nutrimentu; durat'a plantelor.

Despre patrunderea zamurilor prin tiesetur'a celulara, va se dica, despre tragerea din impregiuru a apei cu substantiele nutritórie, ce se afla disolvate in ea, si trecerea ei din celula in intregu corpulu plantei — s'au facutu intuitiune aretandu-se, cum póte patrunde ap'a colorata printr'unu fundu de pele dnt'r'o besica de animalu in sticluti'a cu apa cu zacharu. S'au spusu inse, ca peliti'a celulelor nu lasa sa tréca prin ea apa, in carea se afla disolvate ori-ce feliu de substantie nutritórie. De unde resulta, ca schimbandu plantele pe aceeasi bucatu de pamentu, afla cele de altu soi nisce nutrimentu, nefolositu de cele de soiulu dintâiu, d. e. in loculu, unde au fostu saditi ceresi, se potu sadi cu sucesu peri s. a.

Iér' despre miscarea principale (patrunderea) a zamurilor de josu in susu, ce 'si ia calea prin cambiu (tiesetur'a formatória de sub bastu), si splintu (lemnulu trupinei celu mai nou), despre miscarea zemurilor in josu prin bastu (mâsg'a verde de sub cóje) si despre miscarea loru dintre cóje si mijloculu trupinei, ce se face prin radiele maduvei, s'au facutu intuitiune, aretandu-se cu lup'a pe bucâti de prunu taiate crucisii: — cum se estinde meduv'a din mijloculu trupinei in forma de radie spre cója printre manuchele de vase celulare; iér' pe bucâti taiate in lungu, cum urmédia dupa meduva: lemnulu vechiu, apoi splintulu, dupa elu cambiulu, mai incolo bastulu si in urma cój'a — prin care trecu (= patruindu) zemurile nutritórie in corpulu plantei, si prin acést'a se face nutrirea si crescerea plantei. (Va urmá.)

Varietâti.

* Necrologu. Cu adenca doreré primimu trist'a scire, cum-ca so-ci'a parochului românú din Pest'a, dn'a

An'a Miculescu nasc. Ratiu in 7 l. c. st. n. a trecutu din viéti'a.

Reposat'a a fostu unu raru modelu de religiositate si moralitate, o adeverata mama si binefacatória a celoru goniti de sórte; dar' cu deosebire tinerii români cari de 16 ani in-cóce cá studinti si cá meseriasi s'au sustienutu prin Budapest'a cu multiamire 'si aducu aminte de ospitalitatea afabilitatea, svaturile si incuragiarea de care se bucurau in cas'a reposatei.

Cas'a parochului din Pest'a a fostu totu-déun'a unu asilu pentru tinerimea nóstra, sufletulu acestui asilu a fostu reposat'a. Fiei tierin'a usióra!

* * Multiamita publica. Dice s. I. Damascenu: „Tóte suntu Dómne de lauda déca se facu in tempu oportunu.“ Asiá a fostu atunci, asiá suntu acum. Cunoscendu deci acestu adeveru, me simtiu deobligatu, a esprime multiamita, pre calea acestui diurnal, dloru: Teodoru Vrasmasiu parochu rom. ort. in Borgo-Prundu si Gregoriu Maric'a parochu rom. ort. in Cosn'a, — protopr. Bistritiei, — pentru sacrificiele facute fatia de mine in tempu oportunu. Dlu Vrasmasiu, de-si cercatu adencu de fatal'a sórte in tempulu din urma; de-si singuru are a sacrificá pentru crescerea, afara de casa, a unicei sele consolári (a ficei sele); de-si suplinese de multu si in multe privintie pre regretatii mei parinti: cunoscendu greutátile ce are a intempiná unu teneru in decursulu studiului academicu, avisatu la unu singuru stipendiu, intr'unu tempu si impregiurári atátu de critice din caus'a confusiuniloru politice si financiari, — a sacrificatu spre ajutorarea mea sub diverse forme considerabile o suma de 150 fl. v. a. Dreptu ce spunendu-i numele fratiloru, si laudându-lu in fati'a publ. cetit i esprimu multiamit'a mea cea mai sincera.

Asemenea dlu Greg. Maric'a, odinióra colegulu meu de studia, iér' actualminte parochu in Cosn'a, din aceea-si si alte consideratiuni, m'a deobligatu cu o suma, relativu la activitatea sea publica, fórtu considerabile.

Sciú dloru ca cu ajutoriulu d-vóstra nu a-ti avutu intentiune la vre-unu elogiú din partea mea, dar' dice poporulu nostru ca: „omeni'a omenia astépta.“ — Pentru acést'a primiti numai o cordiale multiamita pre lângu manifestarea destinsei mele considerári.

Lipsca la 10 Nov. 1876.

Greg. Pletosu,
stud. de teol. si philos.

* * Publicámu urmátorea invitare de prenumeratiune.*) Indemnátu de incuragiarea, cu care on. publicu indulgentu a binevoitu se intempine incercarea mea a dóu'a de romanu originalu intitulatu „Ranele Natiunei“ amu onóre se aducu la cunoscinti'a publica, ca amu dispusu, cá acestu opu sa se retiparésca din „Familia,“ unde a aparutu pentru prim'a óra. Lucrarea intréga, contienendu trei tomuri, va esi la 1 Dec. a. c., si va constá — dimpreuna cu portulu postalú — 2 fl. Cei ce dorescu se aiba acestu romanu, binevoiesca a se adresá la redactiunea „Familiei“ in Budapest'a, — tramitiendu pretiulu inainte, séu deobligandu-se a-lu platí la primirea cártiloru, — in casulu din urma inse portulu postalú se va platí de cátra abonanti.

Budapest'a 3 Nov. 1873

Iosifu Vulcanu.

*) Satisfacemu cu placere totu-déun'a cându ni se tramitu asemenea publicári, ori din ce parte. Cu aceeași placere ne adoperámu a incunoscinti'a pe publiculu nostru si despre acést'a invitare de prenumeratiune, cu tóte ca dlu autoru, suntu mai trei ani, fára de a sci caus'a, a intreruptu schimbulu între fói'a nóstra si a d-sele. Red.

Burs'a de Vien'a.

Din 3/15 Noemvre 1876.

Metaficele 5%	62 65
Imprumutulu nátiun'a 5% (argintu)	67 20
Imprumutulu de statú din 1860	110 75
Actiuni de banca	834 —
Actiuni de creditu	146 80
London	123 55
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	75 50
„ „ „ Temisiorene	74 75
„ „ „ Ardelenesci	74 75
„ „ „ Croato-slavone	84 —
Argintu	107 15
Galbiu	5 90
Napoleonu d'auru (poli)	9 87
Valut'a nóua imperiale germána	60 70

Publicatiune.

In 27 Novembre st. n. in anulu acést'a la 10 óre inainte de média di, in cas'a vâmei, va avé locu licitatiunea publica a vâmei podului de preste Oltu, apartienetoriu de comunele Cincusioru si Voil'a, pe durata de trei ani urmatori.

Con litiunile de esarendare se potu vedé mai deaprópe in cancelari'a inchitului oficiu comitatensu alu comitatului Fagarasiului si alu judelui processuale alu Cincusiorului.

Cincu-mare 5 Novembre 1876.

Oficiulu judetiului processuale alu Cincusiorului.

3—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scòla poporale gr. or. din Sten'a, ppresbiteratulu Cohalmului, se escrie concursu pâna in 20 Nov. a. c. st. v.

Cu acestu postu e impreunatu unu salariu de 100 fl. v. a. cuartiru si lemne de ajursu.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu, suntu avisati a-si substerne petitiunile lor cu celelalte documente la inspectoratulu district. de scòle gr. or. alu Cohalmului.

Sten'a 28 Octobré 1876.

Comitetulu parochialu gr. or. din Sten'a, in contielegere cu inspectorele district.

Sofroniu Lupu,
parochu.

1—3

Concursu.

De óre-ce in urm'a publicárei concursului din „Tel. Rom.“ Nrii 53, 54, si 56, nu s'au aflatu concurenti cu cualitátile recerute de statutulu organicu pentru ocuparea postului de parochu in vacant'a parochia Suligete, ppresbiteratulu Giógiului I; in urm'a inaltei ordinatiuni consistoriali din 24 Septembrie a. c. Nr. 2632 B. se prolungesce terminulu cu 14 dile dela intâi'a publicare a acestui concursu.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia cu unu venitu anualu de 341 fl. v. a. se-si substérna in restempulu susu indicatu suplicele lor cu documentele recerute de statutulu organicu § 13 la oficiulu ppresbiterale gr. or. alu tractului Giógiului I.

Hondolu, 21 Octobré 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Basilii Pipoșiu, m. p.
ppresbiteru.

3—3

Nr. 239 — 1876.

Concursu.

Pre bas'a inaltei concesiuni consist. dto 30 Septembrie a. c. Nr. 2761 B. pentru ocuparea vacantei parochii de cl. III Salciv'a de josu, ppresbiteratulu Lupsiei, se escrie concursu cu terminulu pâna in 20 Novembre 1876.

Emolumintele impreunate cu acestu postu suntu:

1. Cas'a parochiala si alte edificii economice.
2. 60 ferdele vechi bucate, parte gráu parte cucuruza.
3. Gradina de legumi si de unu caru cucuruza.

4. Un'a di de lucru dela 110 fumuri si

5. Venitele stolari; cari tóte computate dau unu venitu anualu camu de 325 fl. v. a.

Petitorii acestei statiuni au a-si asterne suplicele lor instruate in sensulu stat. org. la subsemnatulu pâna in terminulu susu indicatu.

In contielegere cu comit. paroch. respectivu.

Offenbai'a in 16 Octobré 1876.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or. a Lupsiei.

Ioann Danciu,

adm. prot.

(3—3)

Edictu.

Georgiu Modranu de religiunea gr. or. din Bungardu, parasindu cu necredintia de patru ani pre legiuit'a sea sotia Mari'a nascuta Baila totu de acolo, si nesciindu-se unde se afla de atunci, déca mai traiesce, se citédia prin acést'a a se infatisiá la subsemnatulu foru matrimonialu, cáci la din contra dupa unu anu si o di se va aduce sentintia asuprà actiunei numitei mueri si in absentia lui.

Sabiiu 26 Oct. 1876.

Scaunulu protopr. gr. or. tract.

II alu Sabiiului.

I. Popescu,

protop.

1—3

Edictu.

Bucur'a nascuta George Popi Teodoru, din Vladeni ppresbiteratulu Branului au parasitu cu necredintia din lun'a Maiu 1874 pre legiuitulu seu barbatu Ioanu Ioanu Nasea totu din Vladeni, si pribegesce in lume fára de a se sci loculu unde se afla, este prin acést'a citata, cá in terminu de unu anu si o di, sa se prezenteze inaintea subscrisului foru matrimoniale, cáci la din contra si in absentia ei se va pertractá si decide proce-ulu divortiale intentatu asuprà:

Brasiovu 27 Sept. 1876.

Forulu matrimoniale gr. or. ala tractului ppresbiteralu alu

3—3

Branului.

Depuneri de capitale pentru fructificare.

se primescu la institutulu subsemnatu.

a.) Prelânga anunierea radicárii in sensulu statutelor cu 6% interese;

b.) Sub conditiune de a se anuniá institutulu radicarea depunerei la trei luni inainte cu 6½% interese;

c.) sub conditiune de a se anuniá institutulu radicarea depunerei la siese luni inainte cu 7% interese.

Cu privire la conditiunile b) si c) deponentulu are a se dechiará in diu'a depunerei, cáci altu-cum inlocarea se va privi cá urmata sub conditiunea a).

Interesele incepu cu diua, care urméza dupa diu'a depunerei, si incéta cu diu'a premergatória dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu inse, ca numai dupa acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutulu celu putienu 15 dile.

La dorinti'a deponentului se potu stabili in diu'a depunerei capitalului si conditiuni speciale de esolvire, cari se insémna apoi in libelú si in cartea depuneriloru institutului. In atare casu rectificarea depuneriloru urméza dupa aceste modalitati speciale.

Depunerile prin posta prelânga comunicarea adresei deponentului se resolu totu-déun'a in diu'a primirei.

Asemene se potu efectui prin posta anuniári si radicári de capitale.

Sibiiu, 28 Octobré 1876.

„Albin'a“

Institutulu de creditu si de economii in Sibiiu.

3—4